

تقسیم با باقی مانده

فعالیت

- ۱- ۱۷ شاخه گل داریم. می خواهیم با هر ۴ شاخه ی آن ها یک دسته گل درست کنیم.
چند دسته گل درست می شود؟
چند شاخه گل باقی می ماند؟
با رسم شکل توضیح دهید.

- ۲- ۱۷ شاخه گل داریم. می خواهیم آن ها را به طور مساوی در ۴ گلدان تقسیم کنیم. شما گل ها را یکی یکی در گلدان ها بکشید. این کار را ادامه دهید تا همه ی گل ها به تعداد مساوی در گلدان ها قرار گیرند.
در هر گلدان چند گل قرار می گیرد؟
چند گل باقی می ماند؟

برای حل کردن مسئله ی بالا می توانیم از نماد $\left| \right.$ استفاده کنیم و پاسخ را به صورت زیر بنویسیم:

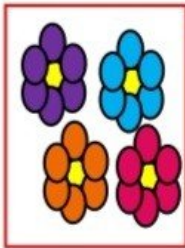
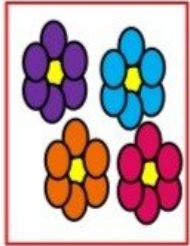
$$\begin{array}{r} 17 \quad | \quad 4 \\ - 16 \quad | \quad 4 \\ \hline 1 \quad | \end{array}$$

خارج قسمت ۴ ←
باقی مانده ۱ ←

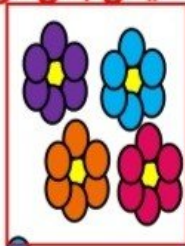
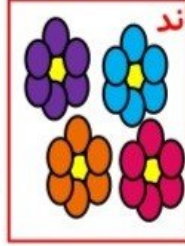

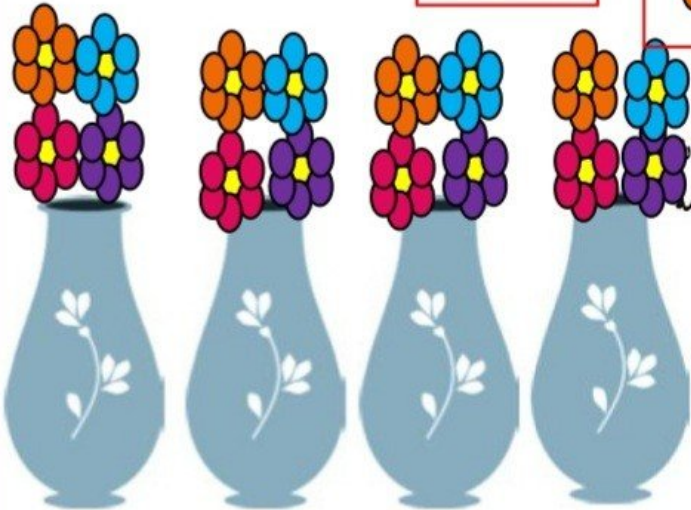
۱- ۱۷ شاخه گل داریم. می خواهیم با هر ۴ شاخه ی آن ها یک دسته گل درست کنیم.

چند دسته گل درست می شود؟ **۴ دسته گل درست می شود**
 یکی باقی می ماند

چند شاخه گل باقی می ماند؟
 با رسم شکل توضیح دهید.

۲- ۱۷ شاخه گل داریم. می خواهیم آن ها را به طور مساوی در ۴ گلدان

تقسیم کنیم. شما گل ها را یکی یکی در گلدان ها بکشید. این کار را ادامه دهید تا همه ی گل ها به تعداد مساوی در گلدان ها قرار گیرند.

در هر گلدان چند گل قرار می گیرد؟ **۴ گل**

چند گل باقی می ماند؟ **۱ گل**

برای حل کردن مسئله ی بالا می توانیم از نماد $\longdiv{}|$ استفاده کنیم و پاسخ را به صورت زیر بنویسیم:

$$\begin{array}{r} 17 \quad | \quad 4 \\ - 16 \quad | \quad 4 \\ \hline 1 \quad | \end{array}$$

خارج قسمت $\leftarrow 4$
 باقی مانده $\leftarrow 1$

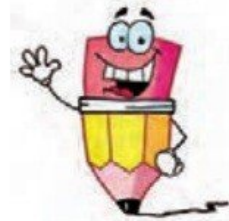
۱- خارج قسمت و باقی مانده‌ی هر یک از تقسیم‌ها را به دست آورید. از راهنمای داده شده کمک بگیرید.

$$\begin{array}{r} 46 \\ 6 \end{array}$$

$5 \times 6 = 30$
 $6 \times 6 = 36$
 $7 \times 6 = 42$
 $8 \times 6 = 48$

$$\begin{array}{r} 75 \\ 9 \end{array}$$

$6 \times 9 = 54$
 $7 \times 9 = 63$
 $8 \times 9 = 72$
 $9 \times 9 = 81$

۲- تقسیم‌ها را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 45 \\ 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 41 \\ 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \\ 3 \end{array}$$

۳- باقی مانده‌ی کدام تقسیم‌های زیر، صفر می‌شود؟

$$\begin{array}{r} 18 \\ 6 \end{array}$$

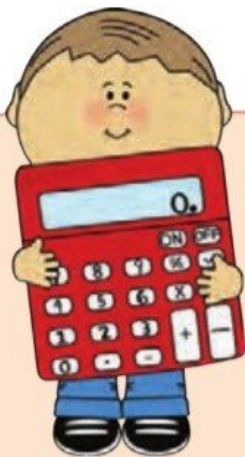
$$\begin{array}{r} 8 \\ 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \\ 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ 2 \end{array}$$

۴- آیا تقسیم ۷۹ بر ۹ باقی مانده دارد؟

تقسیم ۳۴ بر ۷ چگونه؟

کار با ماشین حساب

۱- حاصل تقسیم‌های زیر را به کمک ماشین حساب پیدا کنید.

$240 \div 10 =$

$128 \div 4 =$

$215 \div 5 =$

۲- حاصل تقسیم ۱۷ بر ۳ را با ماشین حساب به دست می‌آوریم. چه عددی روی صفحه

ظاهر می‌شود؟ آیا با این عدد آشنا شده‌اید؟ این اتفاق برای تقسیم‌هایی که باقی مانده دارند می‌افتد

و حاصل تقسیم به این صورت نمایش داده می‌شود.

5.666666

تمرین

۱- اتوبوسی که ۳۷ مسافر داشت، خراب شد. مسافران پیاده شدند و هر تاکسی ۴ نفر از آن‌ها را سوار کرد. برای اینکه همه‌ی مسافران سوار تاکسی شوند، چند تاکسی لازم است؟

۲- طاها ۸۴ شکلات داشت. او در روز نیمه‌ی شعبان بسته‌های ۹ تایی شکلات درست کرد و به ۹ همسایه داد. چند شکلات برای خودش باقی ماند؟

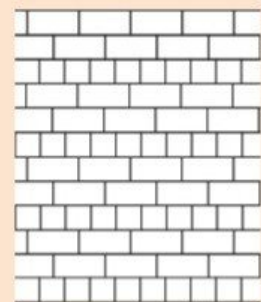
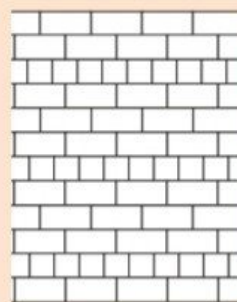
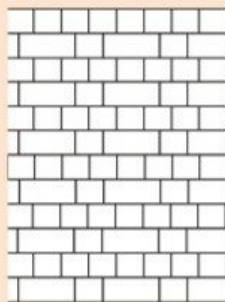
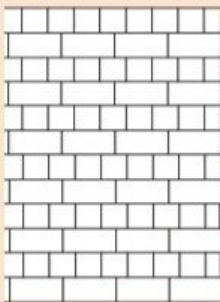
۳- شیرینی‌پزی در کرمانشاه در ۶ روز ۴۲ جعبه نان برنجی درست کرد. او در هر روز چند جعبه نان برنجی درست کرده است؟

۴- ۳۷ کیلوگرم گilas را در جعبه‌هایی می‌ریزیم که هر کدام ۵ کیلوگرم گilas جا می‌گیرد. چند جعبه لازم داریم؟

خلاق باش

الگوهای آجر چینی را ادامه دهید.

۱- اتوبوسی که ۳۷ مسافر داشت، خراب شد. مسافران پیاده شدند و هر تاکسی ۴ نفر از آن‌ها را سوار کرد. برای اینکه همه‌ی مسافران سوار تاکسی شوند، چند تاکسی لازم است؟

$$\begin{array}{r} 37 \\ - 36 \\ \hline 1 \end{array}$$

۱۰ تاکسی لازم است

۲- طاها ۸۴ شکلات داشت. او در روز نیمه‌ی شعبان بسته‌های ۹ تایی شکلات درست کرد و به ۹ همسایه داد. چند شکلات برای خودش باقی ماند؟ ۳ شکلات باقی می‌ماند.

$$\begin{array}{r} 84 \\ - 81 \\ \hline 3 \end{array}$$

۳- شیرینی‌بزی در کرمانشاه در ۶ روز ۴۲ جعبه نان برنجی درست کرد. او در هر روز چند جعبه نان برنجی درست کرده است؟

$$\begin{array}{r} 42 \\ - 42 \\ \hline 0 \end{array}$$

۷ جعبه درست می‌کند.

۴- ۳۷ کیلوگرم گیلان را در جعبه‌هایی می‌ریزیم که هر کدام ۵ کیلوگرم گیلان جا می‌گیرد. چند جعبه لازم داریم؟

$$\begin{array}{r} 37 \\ - 35 \\ \hline 2 \end{array}$$

۸ جعبه لازم است.

خلاق باش

الگوهای آجر چینی را ادامه دهید.

